T079 BL IX (16) 1448 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Dược Sự Q16

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 187

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ
TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ
QUYEÅN 16

Theá toân laø voâ thöôïng phöôùc ñieàn ñöôïc theá gian cung kính toân troïng; töø quoác vöông, ñaïi thaàn, Baø-la-moân, cö só… cho ñeán thieân long baùt boä ñeàu ñem caùc loaïi aåm thöïc, y phuïc, ngoïa cuï, thuoác thang… cung caáp cho Phaät vaø chuùng Bí-soâ. Luùc ñoù Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc thaønh Thaát-la-phieät, Caùc ngoaïi ñaïo taäp hoïp laïi ôû trong giaûng ñöôøng baøn vôùi nhau: “tröôùc nay chuùng ta ôû ñaây ñöôïc quoác vöông, ñaïi thaàn… toân troïng, cung caáp cho chuùng ta aåm thöïc, y phuïc… nhöng nay coù Sa moân Kieàu-ñaùp-ma xuaát hieän, hoï ñeàu cung kính toân troïng cuùng döôøng töù söï cho phöôùc ñieàn naøy, chuùng ta khoâng coù lôïi döôõng nöõa, phaûi laøm sao?”, moät ngöôøi noùi: “chuùng ta neân vu baùng Sa moân aáy laø ngöôøi giöõ phaïm haïnh maø laøm vieäc phi phaïm haïnh”, moät ngöôøi khaùc hoûi: “vu baùng nhö theá naøo?”, ñaùp: “trong phaùp hoäi chuùng ta coù moät ngöôøi nöõ xinh ñeïp, ai cuõng thích nhìn. Chuùng ta haõy baûo naøng aáy noùi laø Sa moân Kieàu-ñaùp-ma ñaõ cuøng toâi tö thoâng”, lieàn hoûi: “ngöôøi nöõ xinh ñeïp ñoù laø ai?”, ñaùp: “ñoù laø ngöôøi nöõ ngoaïi ñaïo teân Chieân giaø”. Caùc ngoaïi ñaïo cho goïi Chieân giaø ñeán vaø baûo raèng: “naøng neân bieát, lôïi döôõng maø chuùng ta coù tröôùc nay ñeàu khoâng coøn nöõa, ñoù laø do coù Sa moân Kieàu-ñaùp-ma xuaát hieän, xin naøng haõy cöùu giuùp chuùng toâi”, Chieân giaø hoûi: “caùc vò baûo toâi laøm gì?”, ñaùp: “naøng haõy noùi tröôùc moïi ngöôøi raèng: Sa moân Kieàu-ñaùp-ma ñaõ cuøng toâi laøm vieäc phi phaïm haïnh. Neáu naøng laøm nhö theá thì chuùng ta seõ ñöôïc toân troïng cuùng döôøng nhö xöa”, Chieân giaø noùi: “toâi khoâng theå vu baùng Sa moân Kieàu-ñaùp-ma, vì vò aáy laø thaày cuûa trôøi ngöôøi, ñöôïc vua vaø caùc ñaïi thaàn kính troïng, coù voâ löôïng oai ñöùc, ai coù theå tin lôøi toâi noùi”, caùc ngoaïi ñaïo noùi: “neáu naøng khoâng nghe theo lôøi chuùng toâi baûo thì chuùng toâi seõ khoâng noùi chuyeän vôùi naøng nöõa. Naøng cuõng khoâng ñöôïc vaøo nhaø cuûa chuùng toâi, chuùng toâi seõ taãn xuaát naøng cho ñeán

cheát, sau khi cheát naøng seõ bò ñoïa ñòa nguïc", Chieân giaø nghe roài lieàn hoûi: "vaäy baây giôø toâi

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 188

phaûi laøm gì?", ñaùp: "baây giôø naøng neân thöôøng xuyeân lui tôùi trong röøng Theä ña", Chieân giaø vaâng lôøi laøm theo, thôøi gian sau Chieân giaø giaáu caùi baùt trong buïng vaø ñi ñeán choã Nhö lai. Luùc ñoù Theá toân ñang noùi dieäu phaùp cho voâ löôïng traêm ngaøn ñaïi chuùng vaây quanh, töø xa thaáy ngöôøi nöõ ngoaõi ñaïo naøy ñi ñeán, Theá toân lieàn suy nghó: "xöa kia ta ñaõ taïo nghieäp naøy, nay ñaõ chín muoài gioáng nhö doøng nöôùc thaùc". Nöõ ngoaïi ñaïo ñeán tröôùc Theá toân noùi keä: "Gioïng hay laøm ngöôøi meán, Lôøi leõ thaät dòu daøng, Ñaõ khieán toâi mang thai, Maø laïi coøn noùi phaùp". Theá toân noùi keä: "Neáu ngöôøi naøo noùi doái, Seõ ñoïa vaøo ñòa nguïc." Nöõ ngoaïi ñaïo noùi keä: "Ai laøm noùi khoâng laøm, Keû aáy ñoïa ñòa nguïc". Theá toân noùi: "ñoïa hay khoâng ñoïa ñòa nguïc, töï taâm moãi ngöôøi bieát, ngöôi vu baùng ñôøi sau chòu khoå". Luùc ñoù vua trôøi Ñeá thích suy nghó: "nöõ ngoaïi ñaïo naøy muoán laøm oâ ueá Phaät vaø taêng", nghó roài lieàn duøng thaàn löïc laøm cho caùi baùt giaáu trong buïng rôi xuoáng ñaát, khieán cho nöõ ngoaïi ñaïo hoå theïn quay veà. Sau ñoù vò thöôïng thuû trong chuùng Bí-soâ baïch Phaät: "Theá toân, chuùng con muoán ñi ñeán bôø ao Voâ nhieät ñeå moãi ngöôøi töï noùi veà boån söï", Phaät im laëng nhaän lôøi. Thöôøng phaùp cuûa chö Phaät laø khi xuaát hieän ôû ñôøi, chöa nhaäp Nieát-baøn coøn giaùo hoùa höõu tình thì neân laøm 10 vieäc: 1. Laø thoï kyù Thaùi töû Phaùp vöông quaùn ñaûnh ñaõ troàng caên laønh töø laâu. 2. Laø laøm cho höõu tình chöa phaùt taâm lieàn phaùt taâm Voâ thöôïng Boà-ñeà. 3. Laø Kieán laäp Tam baûo. 4. Laø Kieát giôùi. 5. Laø Xaû moät phaàn trong naêm phaàn thoï maïng. 6. Laø Hieän ñaïi thaàn thoâng ôû thaønh Thaát-la-phieät . 7. Laø Thò hieän töø treân coõi trôøi ñi xuoáng ôû tuï laïc Bình laâm. 8. Laø Giuùp cha meï thaáy ñöôïc Chôn ñeá lyù. 9. Laø ôû beân ao Voâ nhieät cuøng caùc Bí-soâ noùi veà nhaân duyeân nghieäp baùo. (Trong Haùn taïng khoâng coù vieäc thöù 10). Luùc ñoù Phaät cuøng caùc Bí-

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 189

soâ caû thaûy 999 vò aån maát nôi thaønh Thaát-la-phieät vaø hieän ra ôû beân ao Voâ nhieät, ñeán choã du haønh cuûa Döôïc xoa Daõ maõnh, caûnh trí nôi ñaây raát ñaùng yeâu, caây traùi sum sueâ, ao naøy daãn nöôùc ra boán con soâng ñeå chaûy ra boán bieån: 1. Laø soâng Caêng gia. 2. Laø soâng Taân ñoä. 3. Laø soâng Phöôïc xoa. 4. Laø soâng Sí ña. Nôi ñaây xa xoâi hieåm trôû, neáu khoâng phaûi ngöôøi coù thaàn thoâng thì khoâng theå ñeán ñöôïc. Ñeán roài Phaät lieàn khôûi taâm theá gian neân Long vöông Nan-ñaø vaø OÂ ba-nan-ñaø quaùn bieát yù Phaät, lieàn ôû trong ao hoùa ra hoa sen ngaøn caùnh gioáng nhö baùnh xe, saéc nhö vaøng roøng, caùnh hoa baèng chaâu baùu, nhuïy hoa baèng kim cöông, laïi coù voâ löôïng traêm ngaøn hoa sen khaùc vaây quanh. Luùc ñoù Phaät leân ngoài treân hoa sen ngaøn caùnh, con caùc

Bí-soâ moãi ngöôøi leân ngoài treân hoa sen vaây quanh. Luùc ñoù cuï thoï Xaù-lôïi-töû ñang vaù y Taêng giaø chi treân nuùi Kyø-xaø-quaät ôû thaønh Vöông xaù neân khoâng coù maët ôû ao Voâ nhieät, Phaät baûo Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ñi keâu Xaù-lôïi-töû ñeán, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân vaâng lôøi Phaät daïy lieàn aån maát ôû ao Voâ nhieät vaø hieän ra tröôùc maët Xaù-lôïi-töû: "Theá toân cuøng 999 Bí-soâ ñaõ ñeán ao Voâ nhieät, nay thaày neân cuøng toâi ñi ñeán ñoù", Xaù-lôïi-töû ñaùp: "haõy ñôïi toâi vaù y xong seõ cuøng ñi", Ñaïi Muïc-kieàn-lieân noùi: "haõy ñeå toâi phuï giuùp", noùi roài lieàn duøng thaàn luïc bieán naêm ngoùn tay thaønh naêm caây kim ñeå phuï giuùp vaù y, Xaù-lôïi-töû noùi: "thaày haõy ñi tröôùc, toâi seõ ñeán sau", Ñaïi Muïc-kieàn-lieân noùi: "neáu thaày khoâng ñi lieàn, toâi seõ keùo thaày ñi", Xaù-lôïi-töû noùi: "thaày coù thaàn thoâng baäc nhaát, haõy naém caùi moùc y naøy maø keùo toâi ñi", Ñaïi Muïc-kieàn-lieân lieàn keùo caùi moùc y, Xaù-lôïi-töû suy nghó: "thaày aáy coù oai löïc lôùn aét seõ keùo ñöôïc caùi moùc y", nghó roài lieàn duøng thaàn thoâng baùm thaân vaøo nuùi Kyø-xaø-quaät khieán cho nuùi naøy bò lay ñoäng vaø caû maët ñaát chaâu Thieäm boä cuõng bò chaán ñoäng, Long vöông Nan-ñaø vaø OÂ ba-nan-ñaø cuøng ñaïi chuùng ôû ao Voâ nhieät cuõng bò chaán ñoäng, caùc Bí-soâ hoûi Phaät: "Theá toân, coù phaûi do Long vöông Nan-ñaø vaø OÂ ba-nan- ñaø laøm cho ñaïi ñòa chaán ñoäng khoâng?", Phaät noùi: "khoâng phaûi, ñoù laø do caùc ñaïi Thanh vaên hieän thaàn thoâng". Luùc ñoù Xaù-lôïi-töû suy nghó: "duø ta baùm vaøo nuùi Tu di, thaày aáy cuõng seõ mang ta ñi ñöôïc, ta phaûi duøng taâm truï nôi ao Voâ nhieät, taïi hoa sen maø Nhö lai ñang ngoài thì thaày aáy khoâng theå laøm cho lay ñoäng ñöôïc", Ñaïi Muïc-kieàn-lieân noùi: "thaày ñaõ hieåñ hieän thaàn thoâng roài, haõy ñeán choã Theá toân", ñaùp: "thaày haõy ñi tröôùc, toâi seõ ñeán sau". Ñaïi Muïc-kieàn-lieân lieàn ñi tröôùc, khoâng ngôø chöa ñeán choã Phaät thì Xaù-lôïi-töû ñaõ ñeán tröôùc, ñaûnh leã Phaät roài leân ngoài treân hoa sen, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân môùi veà ñeán, Xaù-lôïi-töû noùi: "thaày ñi tröôùc, sao giôø môùi ñeán". Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: "Theá toân, tröôùc nay cuï thoï Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ñöôïc goïi laø Thaàn thoâng baäc nhaát, nay môùi

bieát laø khoâng nhö theá", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "khoâng phaûi chæ ngaøy nay maø töø xöa cuõng ñaõ nhö theá, caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa, ôû nöôùc Trung Thieân truùc coù moät hoïa sö, vì coù vieäc neân ñeán nöôùc khaùc vaø nghæ nhôø trong nhaø cuûa moät hoïa sö khaùc. Chuû nhaø laøm moät coâ gaùi maùy baèng goã, saéc thaùi ñoan nghieâm roài baûo coâ gaùi naøy ñeán haàu haï khaùch, khaùch töôûng laø ngöôøi thaät neân baûo ñeán cuøng nguû nhöng coâ gaùi cöù ñöùng im, khaùch lieàn naém tay keùo khieán cho tay rôøi khoûi thaân, luùc ñoù khaùch môùi bieát laø coâ gaùi maùy baèng goã neân heát söùc hoå theïn. Khaùch lieàn suy nghó: "ta ñaõ bò chuû nhaø ngaàm laøm nhuïc, ta phaûi laøm cho anh ta bò nhuïc tröôùc moïi ngöôøi", nghó roài lieàn veõ thaân mình leân vaùch beân caùnh cöûa chính, gioáng nhö ngöôøi töï thaét coå, roài aån mình sau caùnh cöûa. Saùng ra chuû nhaø ngaïc nhieân khoâng hieåu taïi sao maët trôøi ñaõ leân cao maø khaùch vaãn chöa

daäy, lieàn ñeán phoøng xem thöû. Vöøa môû cöûa ra lieàn thaáy khaùch ñaõ treo coå töï töû, laïi thaáy coâ gaùi maùy baèng goã bò gaõy ra naèm treân ñaát, chuû nhaø nghó raèng: “vì ta thaéng neân anh aáy töùc maø cheát”. Theo phaùp cuûa nöôùc naøy, heã coù ngöôøi cheát phaûi taâu cho vua bieát roài sau môùi ñöôïc choân neân chuû nhaân lieàn ñeán baùo cho vua bieát ñeå xin choân caát. Vua lieàn sai söù ñeán xem xeùt, söù giaû baûo chuû nhaø: “anh haõy caét ñöùt daây cho toâi khaùm nghieäm laø töï treo coå cheát hay bò chuû nhaø laøm cho cheát”, chuû nhaø lieàn laáy rìu chaët daây, rìu chaïm vaøo töôøng môùi bieát chæ laø böùc veõ neân raát hoå theïn tröôùc söù giaû cuûa vua. Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Hoïa sö khaùch ngaøy xöa chính laø Xaù-lôïi-töû ngaøy nay, hoïa sö chuû nhaø chính laø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ngaøy nay. Ngaøy xöa nhôø tay ngheà kheo neân cuoái cuøng Xaù-lôïi-töû ñaõ thaéng Ñaïi Muïc-kieàn-lieân; ngaøy nay duøng thaàn thoâng cuõng ñöôïc thaéng”. “Laïi nöõa caùc Bí-soâ, haõy laéng nghe: Thuôû xöa trong moät laøng noï coù hai hoïa só, ai naáy ñeàu töï cho mình laø gioûi vaø ñeàu muoán thi thoá taøi naêng tröôùc vua, neân cuøng ñi ñeán choã vua, vua lieàn baûo: “moãi ngöôøi haõy veõ leân moät vaùch töôøng cho ta xem chöù ta khoâng tin nôi lôøi noùi”. Hoïa só thöù nhaát traûi qua saùu thaùng môùi veõ xong böùc vaùch, hoïa só thöù hai chæ trang trí chung quanh böùc vaùch. Sau khi veõ xong, hoï taâu vua ñeán xem, vua cuøng quaàn thaàn ñeán xem böùc veõ thöù moät vaø ñeàu khen laø raát ñeïp. Hoïa só thöù hai taâu vua: “böùc veõ cuûa thaàn chæ laø aûnh cuûa böùc veõ thöù moät phaûn chieáu leân, thaàn ñaõ duøng moät lôùp sôn toâ moûng leân”, vua xem xong ngaïc nhieân noùi raèng: “böùc veõ naøy coøn ñeïp hôn böùc veõ kia”, hoïa só thöù hai taâu: “ñaây khoâng phaûi laø böùc veõ cuûa thaàn, ñoù laø aûnh hieän cuûa böùc veõ kia maø thoâi”, vua noùi: “nhöng laøm nhö khanh laïi raát ñeïp”. Naøy caùc Bí-soâ, hoïa só chæ trang trí chung quanh böùc vaùch trong saùu

thaùng ngaøy xöa chính laø Xaù-lôïi-töû ngaøy nay; hoïa só mieät maøi veõ trong saùu thaùng chính laø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ngaøy nay. Ngaøy xöa ño tay ngheà kheùo maø Xaù-lôïi-töû ñaõ thaéng, nay thi thoá thaàn thoâng cuõng laïi thaéng”. “Laïi nöõa naøy caùc Bí-soâ, caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa caùch thaønh Baø-la-neâ-tö coù hai vò tieân, moät teân laø Thaéng khö, moät teân laø Lôïi khí ña. Thôøi gian sau trôøi möa to buøn laày trôn trôït khieán cho tieân nhôn Thaéng khö bò tröôït chaân teù ngaõ, tieân nhaân noåi saân chuù nguyeän trong 12 naêm khoâng möa. Vua Phaïm thoï vaø daân chuùng trong thaønh nghe bieát tin naøy lieàn ñeán choã vò tieân aáy yeâu caàu ñöøng laøm theá, tieân nhôn noùi: “do ta khoâng chòu ñöïng ñöôïc neân ñaõ chuù nguyeän laøm cho 12 naêm khoâng möa”, vaø khoâng chòu giaûi chuù. Vua beøn ñeán choã tieân Lôïi khí ña yeâu caàu giaûi chuù, vò tieân naøy noùi lôøi chaân thaät phaùt nguyeän thì trôøi lieàn möa. Naøy caùc Bí-soâ, tieân Thaéng khö ngaøy xöa chính laø Ñaïi Muïc-kieàn- lieân ngaøy nay, tieân Lôïi khí ña chính laø Xaù-lôïi-töû”. “Laïi nöõa naøy caùc Bí-soâ, hai tieân aáy coù chuùt phieàn naõo vôùi nhau, tieân Lôïi khí ña lieàn ñeán choã tieân Thaéng khö saùm hoái, khi vò naøy cuùi ñaàu xuoáng laïy thì

tieân Thaéng khö ñaïp leân toùc cuûa tieân Lôïi khí ña, khi bò ñaïp tieân naøy chuù nguyeän: “nguyeän cho ngaøy mai maët trôøi vöøa moïc ñeàu oâng seõ vôõ tan”, tieân Thaéng khö lieàn chuù nguyeän: “nguyeän cho maët trôøi ñöøng moïc”. Luùc ñoù maët trôøi khoâng moïc, theá giôùi toái ñen, daân chuùng trong thaønh keùo ñeán choã tieân nhôn yeâu caàu ñöøng laøm nhö vaäy, tieân Thaéng khö noùi: “neáu maët trôøi moïc thì ñaàu ta seõ vôõ tan”, tieân Lôïi khí ña noùi: “thaày haõy laøm caùi ñaàu baèng ñaát vaø ñoäi leân”, tieân naøy nghe lôøi laøm caùi ñaàu ñaàu ñaát ñoäi leân, maët trôøi vöøa moïc caùi ñaàu baèng ñaát lieàn vôõ tan. Naøy caùc Bí-soâ, tieân Thaéng khö ngaøy xöa chính laø Ñaïi Muïc-kieàn- lieân ngaøy nay, tieân Lôïi khí ña chính laø Xaù-lôïi-töû. Ngaøy xöa Xaù-lôïi-töû ñaõ thaéng nay cuõng laïi thaéng”. “Naøy caùc Bí-soâ, haõy laéng nghe: Thuôû xöa ôû nöôùc Trung Thieân truùc coù ngöôøi thôï kheùo, gioûi veà tieän khaéc ngaø voi, oâng laáy ngaø voi tieän khaéc thaønh moät thaêng gaïo roài mang theo ñi ñeán nöôùc ba tö vaø tìm ñeán nhaø moät ngöôøi thôï kheùo khaùc, chuû nhaø ñi vaéng chæ coøn coù ngöôøi vôï, oâng lieàn ñöa thaêng gaïo cho ngöôøi vôï nhôø naáu giuøm, ngöôøi vôï kia noùi: “xin haõy ñeå gaïo laïi vaø ñi ñi”. Sau ñoù ngöôøi vôï kia ñem naáu, cuûi heát maø gaïo vaãn khoâng chín, ngöôøi choàng trôû veà sau khi hoûi roõ nguyeân do lieàn xem kyõ gaïo môùi bieát daïo ñoù laøm baèng ngaø voi. Ngöôøi choàng noùi doái vôùi vôï: “vì nöôùc naøy coù tro neân gaïo naáu khoâng chín, naøng haõy baûo ngöôøi thôï kia ñi laáy nöôùc trong vaø ngoït ñeán

ñeå naáu thì gaïo môùi chín”. Noùi roài ngöôøi choàng lieàn ra ngoaøi veõ moät caùi ao nöôùc, trong ao laïi veõ moät con choù cheát ñaõ sình thoái. Khi ngöôøi thôï kheùo mang thuøng ñeán ao laáy nöôùc thaáy coù con choù cheát sình thoái lieàn bòt muõi vaø ñaùnh rôi thuøng nöôùc xuoáng, luùc ñoù môùi bieát laø ao nöôùc veõ thaønh neân raát hoå theïn. Naøy caùc Bí-soâ, ngöôøi thôï duøng ngaø tieän khaéc thaønh haït gaïo ngaøy xöa chính laø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ngaøy nay, ngöôøi thôï veõ ao nöôùc chính laø Xaù-lôïi-töû. Naøy caùc Bí-soâ, ñònh maø Nhö lai ñaït ñöôïc, caùc vò Ñoäc giaùc cuõng khoâng theå bieát ; ñònh maø caùc vò Ñoäc giaùc ñaït ñöôïc, ngay caû Xaù-lôïi- töû vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân cuõng khoâng bieát ñöôïc; ñònh maø Xaù-lôïi-töû vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ñaït ñöôïc, caùc Thanh vaên khaùc ñeàu khoâng bieát ñöôïc. Tuy Bí-soâ Xaù-lôïi-töû coù ñaày ñuû oai ñöùc löïc hôn haún Muïc lieân, nhöng do Muïc lieân thöôøng hieån hieän thaàn thoâng neân maät noùi laø Ñaïi Muïc-kieàn- lieân coù thaàn thoâng baäc nhaát”. Luùc ñoù Ñaïi Ca-nhieáp-ba töï noùi veà nghieäp baùo cuûa mình baèng keä: “Ca-dieáp ñi ñeán tröôùc ñaïi chuùng, Noùi roõ phaùp tu haønh ñôøi tröôùc, Xaû thí chuùt ít caùc coâng ñöùc, Ñöôïc voâ löôïng thaéng phöôùc ñieàn naøy, Nhö sö töû chuùa ôû theá gian, Ñi trong nuùi röøng khoâng lo sôï, Nay Ñaïi Ca-dieáp cuõng nhö vaäy, Dieãn noùi phaùp xöa taâm khoâng sôï. Toâi xöa töøng thí thaêng gaïo thöôøng, Cho baäc Ñoäc giaùc chöùng Voâ laäu, Ñang truï ñònh Tam muoäi Voâ caáu, Toâi nay tín thoï cuõng nhö theá, ÔÛ trong Phaät giaùo phaùt ñaïi nguyeän, Thöôøng nghe phaùp toái thaéng nhö vaäy, Do nhaân duyeân

naøy ñöôïc quaû baùo, Ngaøn ñôøi sanh ôû Baéc uaát ñôn, Nöôùc aáy tröôøng thoï khoâng Ta-ngöôøi, Daàn ñöôïc toân quyù khoâng thieáu soùt, Do moät nghieäp naøy ñöôïc quaû baùo, Ngaøn ñôøi ñöôïc sanh trôøi Ñao lôïi, Trôøi aáy thoï anh laïc dieäu höông, Saéc töôùng ñeïp ñeõ ñeå nghieâm thaân, Ñeán khi tuoåi thoï heát qua ñôøi,

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 193

Laïi sanh coõi trôøi thoï thieân laïc,
Chæ do moät nghieäp phaùt ñaïi nguyeän,
Coù nhieàu cuûa baùu khoâng tham ñaém,
Khoâng caàu naêm duïc thoï caùc laïc, Xaû boû, xuaát gia hoïc Phaät ñaïo,
Xöa toâi khoâng gaëp baäc Minh sö,
Cuõng khoâng gaëp caùc chuùng Thanh vaên,
Gaëp ngöôøi maëc ca-sa hoaïi saéc,
Lieàn ñaûnh leã caàu xin xuaát gia,
Ta thaáy luùc xuaát gia nhö vaäy,
Ñöôïc ngoài trong chuùng ôû tröôùc Phaät,
Töø chuùng ñöùng daäy ñaûnh leã Phaät,
Noùi Phaät chính laø Thaân giaùo sö,
Luùc aáy Theá toân noùi ra lôøi:
OÂng laø ñeä töû, ta laø thaày.
Muoán caàu ra khoûi caùc naïn khoå,
Caàn phaûi nghe thoï phaùp tònh dieäu.
Theá toân noùi dieäu phaùp cho con,
Khôûi ñaïi töø bi ñoái vôùi con,
Boán thieàn, 10 löïc vaø saùu caên,
Cho ñeán tu taùm chi Thaùnh ñaïo,
Con nay ñaõ ñöôïc phaùp nhö theá,
Ñoaïn heát laäu hoaëc khoâng sanh nöõa,
Con thoï thaân naøy laàn cuoái cuøng,
Ñöôïc laøm caùc cuøng caùc Thaùnh Hieàn.
Nhö lai thöôøng noùi phaùp chôn thaät,
Ngöôøi giöõ giôùi tònh nguyeän tuøy taâm,
Nguyeän con ñaõ phaùt nay ñaõ ñaït,
Thaân cuoái cuøng khoâng coøn thoï sanh,
Ñôøi soáng vaø tham nay ñaõ döùt,
Kieát söû ñoaïn taän khoâng coøn buoäc.
ÔÛ trong phaùp, con laø tröôûng töû,
Nhôø löïc Phaùp vöông lìa caùc khoå,
Con ñaõ ñöôïc Theá toân thoï kyù,

Trong haïnh ñaàu ñaø laø baäc nhaát,
Ñaõ thaáy thaät ñeá, chöùng chôn phaùp,
Laäu hoaëc ñoaïn taän ñöôïc baát ñoäng,
ÔÛ tröôùc Theá toân noùi nghieäp xöa,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 194

Nay ôû trong ao lôùn A-naäu,
Ñaïi Thaùnh töø toân gia bò con,
Ngoài treân hoa sen noùi vieäc naøy".
Luùc ñoù caùc ñaïi Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc hoûi cuï thoï Xaù-lôïi-töû: "cuï thoï ñaõ töøng taïo nghieäp gì maø nay ñöôïc trí hueä lôùn vaø bieän taøi voâ ngaïi?",
Xaù-lôïi-töû noùi keä:
"Xöa gaëp aån só trong nuùi röøng,
Laø vò Ñoäc giaùc taâm tòch tónh,
ÔÛ nôi vaéng veû tu tònh haïnh,
Thaân maëc ca-sa dô raùch xaáu,
Thaáy vò aáy taâm toâi hoan hæ,
Lieàn laáy y kia ñem giaët nhuoäm,
Vaø duøng kim chæ khaâu vaù laïi,
AÂn caàn ñaûnh leã thaät cung kính,
Vò aáy sanh taâm thöông xoùt toâi,
Neân voït thaân leân trong hö khoâng,
Hieän caùc loaïi thaàn thoâng bieán hoùa,
Sau ñoù nöông hö khoâng bay ñi,
Toâi thaáy caùc thaàn bieán naøy roài,
Chaép tay aân caàn phaùt hoaèng nguyeän,
Nguyeän con ñôøi ñôøi ñöôïc trí hueä,
Coù oai löïc lôùn, nhieàu cuûa caûi,
Sanh ôû trong doøng hoï haøo quyù,
Thöôøng ñöôïc xuaát gia lìa naêm duïc,
Do nguyeän löïc naøy ñöôïc xuaát gia,
Trong 500 ñôøi lìa löôùi tuïc.
Ñaây laø thaân sau cuøng,
Sanh ôû trong nhaân gian,
Thöøa söï Ñaïi ñaïo sö,
Voâ thöôïng ñaúng chaùnh giaùc,
Nay toâi ñöôïc xuaát gia,
Trong giaùo phaùp Thích ca,
Ñaõ ñöôïc phaùp an oån,

Heát noùng ñöôïc maùt meû.
ÔÛ trong khoaûng nöûa thaùng,
Ñoïc tuïng ñeán bôø kia,
Ñoái tröôùc Thaân giaùo sö ,
Vaø trong Taêng chuùng noùi.
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 195

Theá toân thoï kyù con,
Laø trí hueä baäc nhaát,
Tuøy thuaän chuyeån phaùp luaän,
Giuùp chuùng sanh ngoä giaûi,
Ñaïi hueä Xaù-lôïi-töû,
Nay ôû trong chuùng taêng,
Töï nhôù nghieäp quaù khöù,
Trong ao Voâ nhieät noùi".
Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo cuï thoï Ñaïi Muïc-kieàn-lieân: "cuï thoï Xaù-lôïi-töû ñaõ noùi xong tuùc nghieäp, nay ñeán löôït cuï thoï noùi nghieäp baùo cuûa mình", Ñaïi Muïc-kieàn-lieân noùi keä:
"Xöa toâi laø aån só,
ÔÛ aån trong nuùi röøng,
Coù moät ngöôøi ñi ñeán,
Caàu xin toâi xuaát gia,
Toâi lieàn cho caïo toùc,
Taém röûa vaø nhuoäm y,
Ñeå cho kia ñaép maëc.
Ngöôøi aáy ôû choã vaéng,
Ngoài kieát giaø ngay thaúng,
Chöùng ñöôïc quaû Duyeân giaùc,
Nöông hö khoâng bay ñi.
Luùc ñoù toâi hoan hæ,
Lieàn cung kính chaép tay,
Phaùt lôøi theä nguyeän roäng,
Vò aáy ñöôïc thaàn thoâng,
Con nguyeän ñöôïc thaàn thoâng,
Cuõng gioáng nhö vò aáy,
Do söùc caên laønh naøy,
Ñôøi ñôøi thöôøng ñöôïc phöôùc,
Ñaây laø thaân sau cuøng,
Ñöôïc sanh trong loaøi ngöôøi,

Thöøa söï Ñaïi ñaïo sö,
Voâ thöôïng ñaúng chaùnh giaùc.
Trong giaùo phaùp Thích ca,
Toâi ñaõ ñöôïc xuaát gia,
Chöùng quaû A-la-haùn,
Heát noùng ñöôïc maùt meû,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 196

Theá toân thoï kyù toâi,
Laø thaàn thoâng baäc nhaát.
Nhôø boá thí chuùt ít,
Nay ñöôïc quaû baùo lôùn,
Nghieäp aùc xöa soùt laïi,
Toâi noùi caùc vò nghe,
Xöa ôû trong nöôùc lôùn,
Toâi sanh nhaø haøo quyù,
Luùc coøn laø thieáu nieân,
Ra khoûi coång ñi chôi,
Veà nhaø ñònh aên uoáng,
Thaáy cha meï giao hoäi,
Hoï lieàn sanh hoå theïn,
Neân laáy gaäy ñaùnh toäi,
Toâi oâm loøng hôøn giaän,
Phaùt nguyeän khi khoân lôùn,
Ñaùnh hoï naùt nhö coû.
Vöøa phaùt nguyeän aùc naøy,
Sanh ñòa nguïc Haéc thaèng,
Chòu khoå cuøng cöïc xong,
Ñöôïc sanh leân laøm ngöôøi.
Ñaây laø thaân sau cuøng,
Do coù toäi coøn soùt,
Neân gaëp naïn ngoaïi ñaïo,
Maïng caên gaàn muoán ñöùt,
Toäi baùo cuoái cuøng heát,
Khoâng coøn soùt chuùt naøo,
ÔÛ beân cha meï hieàn,
Phaùt loøng tin trong saïch,
Neáu coù caùc quaàn sanh,
Ñoïa vaøo trong ñöôøng aùc,

Do taâm oâm loøng aùc,
Thöôøng chòu khoå khoâng vui,
Nay ñoái tröôùc Kyø tuùc,
Noùi nghieäp baùo ñôøi xöa,
Trong ao lôùn A-naäu,
Ngoài yeân treân ñaøi sen”.
Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc noùi vôùi cuï thoï Thieän dieäu:
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 197

“cuï thoï Muïc lieân ñaõ noùi boån nghieäp roài, giôø ñeán löôït cuï thoï noùi nghieäp baùo ñôøi tröôùc cuûa mình”, cuï thoï Thieän dieäu noùi keä:
“Xöa toâi vaøo trong chuøa,
Thaáy ñaát coù raùc reán,
Toâi lieàn caàm choåi queùt,
Ñoå boû heát raùc reán,
Laøm cho ñaát saïch seõ,
Vaø phaùt loøng tònh tín,
Chính do caên laønh naøy,
Thaân thöôøng ñöôïc ñeïp ñeõ,
Cha meï ñaët cho toâi,
Teân laø Dieäu thieän lai,
ÔÛ tröôùc caùc quyeán thuoäc,
Ñöôïc tieáng khen toát ñeïp,
Moïi ngöôøi thöôøng thích nhìn,
Ngöôøi thaáy sanh hoan hæ,
Thöøa söï Ñaïi ñaïo sö,
Voâ thöôïng ñaúng chaùnh giaùc,
Toâi chöùng A-la-haùn,
Heát noùng ñöôïc maùt meû,
Xöa toâi phaùt nguyeän naøy:
Laäu taän thaønh Voâ laäu,
ÔÛ caùc chaâu Thieäm boä,
Duøng thaûm traûi leân ñaát,
Hoaëc ai coù theå queùt,
Choã kinh haønh lìa duïc,
Ngöôøi aáy coù theå queùt,
Saïch heát ñaïi ñòa naøy,
Hoaëc ai coù theå queùt,
Truù xöù Taêng boán phöông,

Vaø queùt saïch ñaát thaùp,
Lôùn baèng choã ñeå baùt,
Ngöôøi naøy phöôùc taêng tröôûng,
Coù theå töï giaùc ngoä,
Ñaïi chuùng nay neân bieát,
ÖÙng chaùnh ñaúng dieäu giaùc,
Coù tuï coâng ñöùc lôùn,
Neáu sieâng cuùng döôøng thaùp,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 198

Seõ ñöôïc quaû baùo lôùn,
Ñeàu laø do ngaøy xöa,
Ñaõ tu caùc nghieäp laønh,
Neân ñöôïc an laïc naøy.
Cho neân ôû thaùp Phaät,
Heát loøng maø cuùng döôøng,
Ruoäng phöôùc lôùn toái thaéng,
Boá thí neân tònh taâm,
Ñoái vôùi Phaät chaùnh giaùc,
Hoaëc Thanh vaên cuûa Phaät,
Cuùng ít ñöôïc phöôùc nhieàu,
Do thanh tònh trì giôùi,
Thieän dieäu tröôùc ñaïi chuøng,
Töï noùi nhieäp ñôøi xöa,
ÔÛ trong ao Voâ nhieät ,
Ngoài treân ñaøi sen dieäu".
Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo cuï thoï Dieäu yù: "cuï thoï Thieän dieäu ñaõ noùi boån nghieäp roài, giôø ñeán löôït cuï thoï noùi nghieäp baùo ñôøi xöa cuûa mình", cuï thoï Dieäu yù noùi keä:
"Xöa toâi laø ñoàng töû,
Cuøng vôùi caùc baïn löõ,
Tai ñeo Toâ maïc na,
Ñi vaøo trong vöôøn hoa,
Thaáy ngoâi thaùp cuûa Phaät,
Tyø-baø-thi Nhö lai,
Ñang ñöôïc trôøi vaø ngöôøi,
Cuøng nhau ñeán cuùng döôøng,
Vôùi taâm thanh tònh thí,
Ñem voøng tai, traøng hoa,

Treo leân treân thaùp Phaät,
Moãi ngöôøi phaùt nguyeän rieâng,
Toâi thaáy hoï cuùng hoa,
Lieàn ôû tröôùc moïi ngöôøi,
Ñem hoa tai cuûa mình,
Treo leân treân thaùp Phaät,
Do söùc thieän caên naøy,
Sanh saùu coõi trôøi Duïc,
Thöôøng ñöôïc quaû baùo lôùn.
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 199

Toâi chæ cuùng hoa tai,
Maø trong traêm öùc naêm,
Höôûng dieäu laïc coõi trôøi,
Cuoái cuøng chöùng Voâ sanh.
Caùc ñaïi ñöùc neân bieát,
Chaùnh giaùc nhieàu phöôùc ñöùc,
Sieâng tu phaùp cuùng döôøng,
Toái thaéng trong theá gian,
Neân cung kính cuùng döôøng,
Thaùp Phaät vaø ñeä töû,
Tònh taâm cuùng chuùt ít,
Ñöôïc phöôùc quaû voâ bieân.
Toâi nhôù ñôøi quaù khöù,
Taïo nghieäp laønh nhoû naøy,
Thöôøng thoï laïc coõi trôøi,
Nay gaëp ñöôïc Toân sö,
Voâ thöôïng ñaúng chaùnh giaùc,
Ñöôïc chöùng A-la-haùn,
Heát noùng ñöôïc maùt meû.
Ñaây laø thaân sau cuøng,
Khoâng coøn taùi sanh nöõa,
Chính do nhaân duyeân naøy,
Toâi teân Toâ maït na,
Giaûi thoaùt caùc khoå uaån,
Ñaõ vöôït qua bieån Höõu,
Bí-soâ Toâ maït na,
Trình baøy tröôùc ñaïi chuùng,
Nhaân duyeân nghieäp baùo xöa,

ÔÛ trong ao Voâ nhieät,
Ngoài yeân treân ñaøi hoa”.
Luùc ñoù caùc vò Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo Bí-soâ Caâu-chi: “cuï thoï Toâ maït na ñaõ noùi boån nghieäp roài, giôø ñeán löôït cuï thoï, xöa kia cuï thoï ñaõ taïo nghieäp gì vaø do nghieäp gì maø cuï thoï ñöôïc Phaät thoï kyù laø Tinh taán baäc nhaát?”, cuï thoï Caâu chi noùi keä:
“Xöa ôû thaønh Thaân hueä, Xaây döïng truù xöù Taêng, Hoaøn thaønh vôùi taâm tònh, Cuùng cho Taêng boán phöông,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 201

Laïi ôû trong chuøa aáy,
Duøng thaûm traûi leân ñaát,
Vôùi taâm tö hoan hæ,
Roài phaùt theä nguyeän roäng,
Thöôøng ñöôïc thöøa söï Phaät,
Chöùng ñöôïc quaû Voâ thöôïng,
Vaø Nieát-baøn ñeä nhaát,
Ñoaïn heát caùc phieàn naõo,
Toâi do phöôùc ñöùc naøy,
ÔÛ trong 90 kieáp,
Thöôøng thoï thaân trôøi nguôøi,
Vui veû khoâng lo sôï,
Do nghieäp coøn soùt laïi,
Thoï thaân sau cuøng naøy,
Sanh trong nhaø giaøu sang,
Chæ coù toâi con moät,
Ñuû 10 thaùng sanh ra,
Taâm cha meï vui möøng,
Cha lieàn caáp cuûa caûi,
Soá ñeán 200 vaïn,
Chaân toâi coù loâng vaøng,
Ñoä daøi khoaûng boán taác,
Vi dieäu raát meàm maïi,
Gioáng nhö Ñaâu la mieân,
Traûi qua 90 kieáp,
Chaân thöôøng khoâng ñaïp ñaát,
Do nhaân duyeân phöôùc ñöùc,
Thöøa söï Ñaïi ñaïo sö,
Voâ thöôïng ñaúng chaùnh giaùc.

Thoï laïc coõi trôøi ngöôøi,
Vaø chöùng A-la-haùn,
Heát noùng ñöôïc maùt meû.
Theá toân thoï kyù toâi,
Laø Tinh taán baäc nhaát,
Caùc laäu ñaõ ñoaïn taän,
Ñeán ñöôïc choã Voâ caáu,
Toâi Nhò thaäp caâu chi,
Ñoái tröôùc caùc Kyø tuùc,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 201

Noùi nghieäp baùo ñôøi xöa,
Trong ao lôùn Voâ nhieät".
Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo cuï thoï Dieäu AÂm: "cuï thoï Nhò thaäp caâu chi ñaõ noùi boån nghieäp roài, giôø ñeán löôït cuï thoï", cuï thoï Dieäu aâm noùi keä:
"Xöa toâi gieo nghieäp laønh,
Traûi qua 90 kieáp,
Khoâng ñoïa ba ñöôøng aùc,
Maø ñöôïc thaân Trôøi ngöôøi,
Toâi chöa bieát Tam baûo,
Chæ thaáy thaùp cuûa Phaät,
Hieäu laø Tyø-baø-thi,
Taâm vui thích cuùng döôøng,
Neân duøng ba tieàn vaøng,
Mua caùc loaïi höông thôm,
Ñem cuùng treân thaùp Phaät,
Nhaát taâm khoâng thoái chuyeån,
Chính do phöôùc löïc naøy,
Coõi trôøi ngöôøi thöôøng vui,
Nay chöùng A-la-haùn,
Heát noùng ñöôïc maùt meû.
Xöa ôû tröôùc thaùp Phaät,
Phaùt nguyeän roäng vi dieäu,
Do chuùt cuùng döôøng naøy,
Thoï quaû baùo voâ löôïng.
Ñaïi chuùng nay neân bieát,
Ñaúng giaùc coù phöôùc lôùn,
Cuùng chuùt ít tröôùc thaùp,

Ñöôïc quaû baùo voâ bieân,
Theá toân thoï kyù toâi,
Ñoái vôùi vaên keä tuïng,
Coù bieän taøi tuyeân noùi,
Baäc nhaát trong Ña vaên .
Nay ôû tröôùc ñaïi chuùng,
Vaø caùc vò kyø tuùc,
Noùi nghieäp baùo ñôøi xöa,
Trong ao lôùn Voâ nhieät".
Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo cuï thoï Taân ñaàu loâ phaû la
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 202

ñoïa xaø: "cuï thoï Dieäu aâm ñaõ noùi boån nghieäp roài, giôø ñeán löôït cuï thoï", cuï thoï Taân ñaàu loâ noùi keä:
"Xöa sanh trong nhaø giaøu,
Beân cha meï töï taïi,
Cha cho toâi giöõ kho,
Khi haàu haï cha meï,
Taâm toâi thöôøng keo kieät,
Ñoái vôùi anh chò em,
Vaø caùc haïng noâ tyø,
Khoâng caáp cho y thöïc,
Khi meï toâi ñoøi aên,
Toâi keo kieät khoâng cho,
Mieäng coøn noùi lôøi aùc:
Haõy aên ñaù vaø saïn.
Do nghieäp löïc aùc naøy,
Ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc,
Ñaïi nhieät vaø Haéc thaèng,
Chòu caùc khoå trong ñoù,
Chòu khoå Ñòa nguïc xong,
Môùi ñöôïc sanh laøm ngöôøi,
Do nghieäp löïc aùc naøy,
Toâi thöôøng aên ñaù saïn,
Khi ñöôïc thöùc aên uoáng,
AÊn thöôøng khoâng bieát no,
Ñoùi khaùt thöôøng haønh haï,
Do ñoù thöôøng chòu khoå.
Ñaây laø thaân sau cuøng,

Ñöôïc laøm ngöôøi xuaát gia,
Thöøa söï Ñaïi ñaïo sö,
Voâ thöôïng ñaúng chaùnh giaùc.
Toâi nay ñöôïc xuaát gia,
Trong giaùo phaùp Thích ca,
Ñöôïc chöùng A-la-haùn,
Heát noùng ñöôïc maùt meû.
Theá toân thoï kyù toâi,
Ñaõ ñoaïn taän phieàn naõo,
ÔÛ trong Sö töû roáng,
Ñöôïc goïi laø baäc nhaát.
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 203

Nay tuy ñöôïc thaàn thoâng,
Vaãn thöôøng aên ñaù saïn,
Duø traûi qua traêm kieáp,
Nghieäp ñaõ laøm khoâng maát,
Caùc tröôûng laõo neân bieát,
Toâi nhôù nghieäp aùc xöa,
Ñaõ chòu ñuû caùc khoå,
Dö nghieäp nay ñaõ heát.
Toâi teân Taân ñaàu loâ,
Nay ôû tröôùc ñaïi chuùng,
Noùi nghieäp baùo ñôøi xöa,
Trong ao lôùn Voâ nhieät".
Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo cuï thoï Thieän lai: "cuï thoï Taân ñaàu loâ ñaõ noùi boån nghieäp roài, giôø ñeán löôït cuï thoï", cuï thoï Thieän lai noùi keä:
"Toâi nhôù ñôøi quaù khöù,
Trong ñaïi thaønh Thaân yù,
Sanh trong nhaø quyù toäc,
Coù voâ löôïng kho laãm,
Vua teân Tuøy chuùng yù,
Quaàn thaàn cuõng nhö vaäy,
Ngöôøi ñoan nghieâm deã meán,
Saéc töôùng dung nghi ñeïp.
Luùc ñoù toâi cöôõi xe,
Moïi ngöôøi ñeàu vaây quanh,
Cuøng ñeán vöôøn Thaéng vieân,

Ñeå höôûng thoï duïc laïc.
Toâi thaáy trong vöôøn hoa,
Sa moân ñieàu phuïc caên,
Thaân maëc aùo dô xaáu,
Ngoài yeân tònh baát ñoäng,
Toâi thaáy vò naøy roài,
Taâm sanh ñaïi hoan hæ,
Tuy thaáy maëc aùo xaáu,
Vaø taâm khoâng chaùn gheùt,
Nhöng mieäng laïi maéng raèng:
Chaùn gheùt khoâng öa nhìn,
Vì thaân maéc bònh huûi,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 204

Khi aên thöôøng noân möûa.
Chính do nôi nghieäp baùo,
Mieäng noùi lôøi aùc naøy,
Neân sau khi qua ñôøi,
Sanh vaøo trong Ñòa nguïc,
Bò ñoùi khaùt böùc baùch,
Thöôøng chòu ñuû caùc khoå,
Coù teân laø Vieãn lai,
Laïi teân laø Chuùng khí,
Thaân hình raát xaáu xí,
Chòu khoå ñòa nguïc xong,
Môùi ñöôïc sanh laøm ngöôøi,
Thaân maéc bònh huûi naëng,
AÊn xong thöôøng noân möûa,
Tay oâm ñaàu laâu ngöôøi,
Laáy laù tre laøm aùo,
Duøng coû laøm vaùch nhaø,
Nöông ôû trong nhaø naøy,
Khi vaøo laøng xin aên,
Thöôøng bò ngöôøi xua ñuoåi,
Hoaëc bò duøng gaäy ñaùnh,
Hoaëc khoâng cho vaøo nhaø,
Thöôøng bò ngöôøi khinh cheâ, 500 ñôøi nhö vaäy,
Khoâng thuaän vôùi loøng ngöôøi,
Trôøi ngöôøi, thaàn ñeàu boû,

Luùc ñoù toâi thaáy Phaät,
Chuùng Taêng giaø vaây quanh,
Toâi muoán ôû trong chuùng,
Chí thaønh xin saùm hoái,
Neân thaáy ñaïi chuùng roài,
Toâi lieàn voäi chaïy ñeán,
Vaø noùi ra lôøi naøy:
Nguyeän ñuû thöùc aên uoáng,
Cho toâi vaø ñaïi chuùng.
ÔÛ tröôùc Phaät nghe phaùp,
Nhöng khoâng ai cho aên,
Toâi thaát voïng boû ñi,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 205

Ñaïi ñaïo sö Maâu ni,
Töø bi noùi vôùi toâi:
Thieän lai, haõy ngoài xuoáng.
Nghe xong toâi raát vui,
Khom mình vaø chaép tay,
Cung kính ñaûnh leã Phaät,
Roài ngoài qua moät beân,
Theá toân ñaïi töø bi,
Vì ñaõ thöông xoùt toâi,
Neân noùi phaùp vi dieäu,
Toâi nghe phaùp kieán ñeá,
Leä tuoân rôi laõ chaõ,
Toâi lieàn xin xuaát gia,
Theá toân cho xuaát gia,
Teân toâi laø Thieän lai,
Thöøa söï Ñaïi ñaïo sö,
Theá toân thoï kyù toâi,
Ñeä nhaát trong Xöù giôùi,
Nay ôû tröôùc ñaïi chuùng,
Noùi nghieäp baùo ñôøi xöa,
Ngoài yeân trong hoa sen,
Trong ao lôùn Voâ nhieät".
Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo cuï thoï Höõu hyû: "cuï thoï Thieän lai ñaõ noùi boån nghieäp roài, giôø ñeán löôït cuï thoï", cuï thoï Höõu hyû noùi keä:

“Xöa ôû thaønh Vöông xaù,
Thaân höôûng thoï giaøu sang,
Gaëp luùc trôøi haïn haùn,
Toâi thænh Tieân thoï thöïc,
Sau coù Tieân khaùc ñeán,
Dung nghi raát ñoan chaùnh,
Ñoù laø vò Duyeân giaùc,
Laäu taän, taâm töï taïi,
Do taâm toâi keo kieät,
Neân khôûi nieäm aùc naøy:
Ai ñoái vôùi ngöôøi naøy,
Cung caáp maõi baûy naêm,
Nöôùc tieåu ngöïa naáu côm,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 206

Cho tieân nhôn aáy aên.
Khoâng ngôø sau khi aên,
Tieân nhôn lieàn qua ñôøi.
Do taïo nghieäp aùc naøy,
Ñoïa vaøo trong Ñòa nguïc,
Chuùng hôïp vaø Ñaïi khieáu,
Bò löûa noùng nung ñoát,
Chòu khoå ñòa nguïc xong,
Môùi ñöôïc sanh laøm ngöôøi,
Nhieàu bònh khoâng töï taïi,
Khi cheát khoå kòch lieät, 500 ñôøi nhö theá,
Ñôøi ñôøi thöôøng chòu khoå,
Bònh naëng thöôøng theo thaân,
Luoân bò khoå böùc baùch.
Ñaây laø thaân sau cuøng,
Ñöôïc sanh trong nhaân gian,
Thöøa söï Ñaïi ñaïo sö,
Voâ thöôïng ñaúng chaùnh giaùc,
Toâi ñaõ ñöôïc xuaát gia,
Chöùng quaû A-la-haùn,
Heát noùng ñöôïc maùt meû,
ÔÛ giai vò tröôûng laõo,
Ñöôïc thaàn thoâng voâ laäu,
Tuøy thuaän caùc ngöôøi bònh,

Laøm cho bònh tieâu tröø,
Toâi Bí-soâ Höõu Hyû,
Ñoái tröôùc caùc Kyø tuùc,
Töï noùi nghieäp baùo xöa,
Trong ao lôùn Voâ nhieät".
Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo cuï thoï Da-xaù (Danh xöng): "cuï thoï Höõu hyû ñaõ noùi boån nghieäp roài, giôø ñeán löôït cuï thoï", cuï thoï Da-xaù noùi keä:
"Xöa laø aån só nôi Lan nhaõ,
Toâi vaøo trong thoân ñeå khaát thöïc,
Boãng thaáy thaây moät ngöôøi nöõ cheát,
Sình tröôùng chaûy muû, phaån nöôùc tieåu,
Toâi lieàn nhö lyù kheùo quaùn chieáu,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 207

Ngoài kieát giaø quaùn thaân baát tònh,
Ngay khi toâi quaùn töôûng baát tònh,
Nhaát taâm nieäm töôûng khoâng taùn loaïn,
Toâi ngoài quaùn töôûng moät hoài laâu,
Töû thi boãng nhieân nöùt vôõ ra,
Chaûy traøn chaát baát tònh hoâi thoái,
Coân truøng ruoài nhaëng ñeàu bu ñeán.
Luùc aáy toâi xuaát ñònh,
Trôû veà nôi Lan nhaõ,
Khoâng ñi khaát thöïc nöõa,
Cuõng khoâng nghó ñeán aên.
Neáu khi vaøo tuï laïc,
Chæ vì caàu aên uoáng,
Nhöng thaáy töû thi roài,
Khoâng coøn muoán aên nöõa,
Thaân taát caû höõu tình,
Ñeàu do boán ñaïi hoïp,
Chöùa ñaày phaân, nöôùc tieåu,
Vaø maùu muû hoâi thoái,
Neáu chaùnh quaùn nhö vaäy,
Lieàn lìa ñöôïc duïc töôûng,
Truï nôi boán phaïm haïnh,
Voâ löôïng thieän quaùn saùt,
Sau khi thaân maïng chung,

Sanh coõi trôøi Ñaïi phaïm,
Töø trôøi Phaïm thieân cheát,
Sanh Ba la nieät tö,
Trong doøng hoï giaøu sang,
Laøm con nhaø tröôûng giaû,
Thoï duïng ñeàu ñaày ñuû,
Ngaøy ñeâm thöôøng thoï laïc,
Ban ñeâm luùc naèm nguû,
Boãng nhieân tænh daäy thaáy,
Caùc theå nöõ xinh ñeïp,
Côûi boû aùo anh laïc,
Thaân hình ñeàu loõa loà,
Naèm nguû goái leân nhau.
Do nghieäp löïc ñôøi xöa,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 208

Ñaõ quaùn töôûng Baát tònh,
Töø thaân ngöôøi nöõ cheát,
Neân taâm sanh nhaøm lìa,
Lôùn tieáng keâu: Khoå thay,
Nhöng khoâng ai ñaùp laïi,
Toâi luùc ñoù xuoáng laàu,
Ñöôïc chö thieân môû cöûa,
Ra khoûi ñaïi thaønh naøy,
Ñeán bôø Nam con soâng,
Thaáy Phaät ôû bôø Baéc,
Toâi lôùn tieáng goïi Phaät:
Con ñang bò toån haïi,
Xin Thaùnh giaû cöùu giuùp.
Ñaïi sö nghe tieáng toâi,
Noùi ra lôøi hieàn thieän:
Haõy sang ñaây, ñöøng sôï.
Toâi nghe roài loäi sang,
Ñeå laïi chieác giaøy baùu,
Toâi ñeán choã Ñaïi bi,
Chaùnh giaùc voâ thöôïng só,
Theá toân noùi dieäu phaùp,
Nghe phaùp xong toû ngoä,
Toâi lieàn xin xuaát gia, Sau ñoù ñöôïc Kieán ñeá, Theá toân gia bò toâi,

Tinh taán khoâng phoùng daät,
Cuoái ñeâm sao mai moïc,
Laäu taän, heát phieàn naõo,
Nay ôû tröôùc Kyø tuùc,
Danh xöng noùi nghieäp xöa,
Ngoài yeân trong hoa sen,
Trong ao lôùn Voâ nhieät".
Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo cuï thoï Taøi ích: "cuï thoï
Danh xöng ñaõ noùi boån nghieäp roài, giôø ñeán löôït cuï thoï", cuï thoï Taøi ích noùi keä:
"Xöa ôû thaønh Baø-la-neâ-tö ,
Quoác vöông teân laø Kieát cô la,
Theá toân Ca-dieáp ñaõ dieät ñoä,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 16 209

Vua cho xaây thaùp ñeå thôø Phaät,
Toâi laø con tröôûng cuûa Vua aáy,
Danh tieáng cuûa vua vang khaép nôi,
Do toâi ôû treân thaùp baùu naøy,
Döïng moät caây loïng ñeå cuùng döôøng,
Ñaõ taïo nghieäp thaéng thieän nhö vaäy,
Neân ñöôïc thaéng phöôùc coõi trôøi ngöôøi,
Sanh ôû choã naøo cuõng giaøu sang,
Laø ñaïi thí chuû nhieàu kho laãm.
Toâi trong 500 ñôøi,
Boá thí nhieàu voâ keå,
Nhöõng ngöôøi ñeán caàu xin,
Sa moân, Baø-la-moân ,
Ñeàu khoâng traùi yù ai,
Taát caû ñeàu ñöôïc ñuû,
Cho ñeán baäc lìa duïc,
Caùc Duyeân giaùc voâ laäu,
Coù ñeán 500 vò,
Toâi ñeàu thanh tònh cuùng.
Do söùc thieän caên naøy,
Neân thaân sau cuøng naøy,
Sanh trong nhaø giaøu sang,
Vöøa sanh ra lieàn noùi:
Trong nhaø ta coù nhieàu kho laãm,

Nay muoán boá thí cho ngöôøi ngheøo,
Boá thí ngöôøi ngheøo khoâng nhaøm ñuû,
Moïi thöùc aên uoáng vaø vaät duïng,
Caùc baäc hieàn thieän nay neân bieát.
Moïi ngöôøi nghe toâi noùi lôøi naøy,
Ai naáy kinh ngaïc ñeàu boû chaïy,
“Ngöôi coù phaûi laø ngöôøi,
Hay laø trôøi, Döôïc xoa,
Haõy noùi cho ta nghe”.
Toâi voäi ñaùp nhö vaày:
“Meï ôi, haõy laéng nghe,
Con laø con cuûa meï,
Chaúng phaûi quyû, döôïc xoa,
Chæ do Tuùc maïng trí,
Thöôøng laøm tröôûng giaû haèng boá thí”. Meï nghe lôøi naøy raát hoan hæ, Meï hieàn lieàn noùi vôùi toâi raèng: Con yeâu ñöøng lo, cöù boá thí. Meï noùi lôøi naøy xong, Thaân quyeán nuoâi döôõng toâi, Thaûy ñeàu yeâu thöông toâi, Ngöôøi thaáy sanh hoan hæ, Töø khi sanh toâi ra, Kho laãm thöôøng taêng theâm, Caû vaøng baïc noâ boäc. Neân moïi ngöôøi ñaët teân, Goïi toâi laø Taøi ích, Toâi thöôøng hay boá thí, Cho ngöôøi xin ñaày ñuû. Nay theo Ñaúng chaùnh giaùc, Xuaát gia ñeå hoïc ñaïo, Toâi khoâng vì laùnh naïn, Maø caàu xin xuaát gia. Nay ñöôïc saùu thaàn thoâng, Thanh tònh caàu xuaát ly, Caùc vua thöôøng cuùng döôøng, Ñaïi thaàn ñeàu toân troïng, Thöôøng ñaày ñuû y thöïc, Toâi Bí-soâ Taøi ích, ÔÛ tröôùc caùc kyø tuùc, Noùi nghieäp baùo ñôøi xöa”.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.